

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

2 päivänä maaliskuuta 2017¹

Ennakkoratkaisupyyntö — Ympäristö — Direktiivi 2009/28/EY — 2 artiklan toisen kohdan a alakohta — Uusiutuvista lähteistä peräisin oleva energia — Vesivoima — Käsite — Toisen laitoksen vesistöön johtamien jätevesien alueella sijaitsevan pienen vesivoimalaitoksen tuottama sähkö

Asiassa C-4/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział Cywilny (Varsovan ylioikeus, siviiliasioiden osasto, Puola) on esittänyt 1.10.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 4.1.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

J. D.

vastaan

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit A. Prechal, A. Rosas, C. Toader ja E. Jarašiūnas (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- J. D., edustajanaan T. Gałecki, radca prawny,
- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan P. Garofoli, avvocato dello Stato,
- Euroopan komissio, asiamiehinään K. Talabér-Ritz ja K. Herrmann,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.11.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

¹ — Oikeudenkäyntikieli: puola.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta 23.4.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/28/EY (EUVL 2009, L 140, s. 16) 2 artiklan toisen kohdan a alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat J. D. ja Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (energia-alan sääntelyviraston pääjohtaja, Puola) (jäljempänä sääntelyviraston pääjohtaja) ja joka koskee sääntelyviraston pääjohtajan kieltäytymistä jatkamasta J. D:lle myönnettyä konsessiota sähköntuotantoon toisen laitoksen vesistöön johtamien jätevesien alueella sijaitsevassa pienessä vesivoimalaitoksessa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 2009/28

- 3 Direktiivin 2009/28 johdanto-osan 1 ja 30 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) Energiankulutuksen valvonta Euroopassa ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön lisääminen yhdessä energiasäästöjen ja lisätyn energiatehokkuuden kanssa ovat tärkeitä osia toimenpidekokonaisuutta, joka on tarpeen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi – –. Näillä seikoilla on myös tärkeä tehtävä edistettäessä energiansaannin varmuutta, edistettäessä teknologian kehitystä ja innovaatioita sekä luotaessa työllistymis- ja aluekehitysmahdollisuuksia – –

– –

(30) Laskettaessa vesivoiman ja tuulivoiman osuutta tätä direktiiviä sovellettaessa olisi ilmasto-olosuhteiden vaihtelun vaikutukset tasattava käyttämällä normalisointisääntöä. Lisäksi sähköä, joka tuotetaan pumppuvoimalaitoksissa, jotka käyttävät ylämäkeen aiemmin pumpattua vettä, ei pitäisi laskea uusiutuvista energialähteistä tuotetuksi sähköksi.”
- 4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa, jossa määritellään sen aihe ja soveltamisala, säädetään seuraavaa:

”Tällä direktiivillä luodaan yhteiset puitteet uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian edistämiseksi. Sillä asetetaan sitovat kansalliset tavoitteet, jotka koskevat uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaisuutta energian kokonaisloppukulutuksesta – –.”
- 5 Mainitun direktiivin 2 artiklassa, johon sisältyy määritelmiä, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä sovelletaan [sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 96/54/EY kumoamisesta 26.6.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 2003/54/EY [(EUVL 2003, L 176, s. 37)] määritelmiä.

Lisäksi sovelletaan seuraavia määritelmiä:

a) 'uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla' tarkoitetaan uusiutuvista, muista kuin fossiilisista lähteistä peräisin olevaa energiaa eli tuuli- ja aurinkoenergiaa, ilmalämpöenergiaa, geotermistä energiaa, hydrotermistä energiaa ja valtamerienergiaa, vesivoimaa, biomassaa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää kaasua ja biokaasua;

--”

6 Direktiivin 2009/28 3 artiklan otsikko on ”Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käyttöä koskevat pakolliset kansalliset kokonaistavoitteet ja toimenpiteet”. Kyseisen artiklan 1 kohdan mukaan kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että direktiivin 5–11 artiklan mukaisesti laskettu uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus energian kokonaisloppukulutuksesta on vuonna 2020 vähintään yhtä suuri kuin direktiivin liitteessä I olevan A osan kolmannessa sarakkeessa sille asetettu kansallinen kokonaistavoite.

7 Saman direktiivin 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuuden laskeminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaisloppukulutuksen määrä kussakin jäsenvaltiossa määritetään laskemalla yhteen seuraavat osatekijät:

a) uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön kokonaisloppukulutuksen määrä;

--

3. Sovellettaessa 1 kohdan a alakohtaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön kokonaisloppukulutus lasketaan jäsenvaltiossa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön määränä, johon ei lasketa sähkön tuotantoa pumppuvoimalaitoksissa aiemmin ylämäkeen pumpatun veden avulla.

--

Vesivoimalla ja tuulivoimalla tuotettu sähkö otetaan huomioon liitteessä II vahvistetun normalisointisäännön mukaisesti.

--

7. Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuuden laskemisessa käytetään energiatilastoista 22.10.2008 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1099/2008 [(EUVL 2008, L 304, s. 1)] säädettyjä menetelmiä ja määritelmiä.

--”

8 Direktiivin 2009/28 liitteessä II vahvistetusta vesivoimalla tuotetun sähkön osuuden laskemisesta käytettävästä normalisointisäännöstä ilmenee, että jäsenvaltion kaikista vesivoimalaitoksista peräisin olevan sähkön normalisoitu määrä vuoden aikana määritetään ottamalla muun muassa huomioon jäsenvaltion kaikissa vesivoimalaitoksissa tosiasiallisesti tuotetun sähkön määrä, johon ei lasketa mukaan aiemmin ylämäkeen pumpattua vettä käyttävien pumppuvoimalaitosten tuotantoa.

Direktiivi 2003/54

- 9 Direktiivi 2003/54 on kumottu sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54 kumoamisesta 13.7.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/72/EY (EUVL 2009, L 211, s. 55). Direktiivin 2009/72 48 artiklan mukaan kumoaminen on tullut voimaan 3.3.2011 ja viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina direktiiviin 2009/72.
- 10 Direktiivin 2003/54 2 artiklan 30 alakohdassa olevan määritelmän mukaan ”uusiutuvilla energialähteillä” tarkoitettiin ”uusiutuvia, muita kuin fossiilisia energialähteitä (tuuli-, aurinko-, maalämpö-, aalto- ja vuorovesienergia, vesivoima, biomassa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvä kaasu ja biokaasu)”. Tämä määritelmä on otettu täsmälleen samanlaisena direktiivin 2009/72 2 artiklan 30 alakohtaan.

Asetus N:o 1099/2008

- 11 Asetuksen N:o 1099/2008 liitteen B tarkoituksena on erityisesti täsmentää energiatilastojen vuosittaisen keruun alaa. Kyseisessä liitteessä otsikon ”Uusiutuva energia ja jätteen energiakäyttö” alla todetaan, että tietojenkeruu koskee sen 5.1.1 kohdan mukaan muun muassa vesivoimaa, joka on määritelty seuraavasti:
- ”Veden potentiaali- ja liike-energia, joka muunnetaan sähköksi vesivoimalaitoksissa. Pumppuvoimalat on luettava mukaan. – –”
- 12 Kyseistä liitettä B on muutettu erityisesti 13.2.2013 annetulla komission asetuksella N:o 147/2013 (EUVL 2013, L 50, s. 1), mutta vesivoiman määritelmä on pysynyt ennallaan.

Puolan oikeus

- 13 Energialain (Ustawa prawo energetyczne), joka on annettu 10.4.1997, pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavan version (Dz. U. 2012, järjestysnumero 1059) 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Tässä laissa käytetyt määritelmät tarkoittavat seuraavaa:

– –

- 20) uusiutuva energialähde: lähde, joka käyttää tuotantoprosessissa tuuli- ja aurinkoenergiaa, ilmalämpöenergiaa, geotermistä energiaa, hydrotermistä energiaa, aalto- ja vuorovesienergiaa, jokien kaltevuutta ja biomassan, kaatopaikoilla syntyvän biokaasun sekä jäteveden poisto- tai käsittelyprosesseissa tai varastoitujen kasvi- ja eläinjätteiden hajoamisessa syntyvää biokaasua.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 14 J. D. on sähköntuotannon alalla toimiva yritys. Sillä oli 20.11.2004 ja 20.11.2014 väliseksi ajaksi konsessio, joka oikeutti sen harjoittamaan uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan sähkön tuotantoa kahdessa pienessä biokaasulaitoksessa ja yhdessä pienessä vesivoimalaitoksessa, joka sijaitsi alueella, jossa toinen laitos, jonka toiminta ei liittynyt sähköntuotantoon, johti prosessijätevetensä (teollisuusjätevedet) vesistöön.

- 15 J. D. teki 5.3.2013 hakemuksen tämän konsession jatkamisesta uudeksi lupakaudeksi. Sääntelyviraston pääjohtaja hylkäsi 6.11.2013 tekemällään päätöksellä konsession jatkamista koskevan hakemuksen siltä osin kuin se koski pientä vesivoimalaitosta, koska ainoastaan aalto- ja vuorovesienergiaa sekä jokien virtausenergiaa käyttävien vesivoimalaitosten voidaan katsoa tuottavan uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa.
- 16 J. D. nosti tästä päätöksestä kanteen Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentówissa (Varsovan aluetuomioistuimien, kilpailu- ja kuluttajansuoja-asioiden jaosto, Puola), joka hylkäsi kanteen 5.11.2014 antamallaan tuomiolla. Kyseisen tuomioistuimen mukaan energialain 3 §:n 20 kohtaan sisältyvästä uusiutuvien energialähteiden määritelmästä ilmenee, että toisen laitoksen vesistöön johtamien jätevesien alueella sijaitsevassa vesivoimalaitoksessa, joka ei ole pumppuvoimalaitos, tuotettua sähköä ei voida pitää uusiutuvista energialähteistä peräisin olevana sähköinä.
- 17 J. D. valitti tästä tuomiosta Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział Cywilnyyn (Varsovan ylioikeus, siviiliasioiden jaosto, Puola). Ylioikeudessa J. D. vetoaa pääasiallisesti siihen, että sillä seikalla, millä tavoin toinen laitos on ottanut veden käyttöönsä, ei ole merkitystä nyt käsiteltävässä asiassa ja että energialain 3 §:n 20 kohta on direktiivin 2009/28 2 artiklan toisen kohdan a alakohdan, luettuna yhdessä saman direktiivin johdanto-osan 30 perustelukappaleen ja 5 artiklan 3 kohdan kanssa, vastainen, koska pykälässä viitataan jokien virtauksesta saatavaan energiaan eikä direktiivissä käytettyyn vesivoiman käsitteeseen, joka on laajempi.
- 18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, kattaako vesivoiman käsite uusiutuvista lähteistä peräisin olevana energiana myös keinotekoisien jokien painovoimaisen, veden virtauskaltevuuden käyttämiseen perustuvan energian, edellyttäen, että toinen laitos on koonnut veden omia tarkoituksiaan varten toista energiaa käyttäen eikä voimalaitosta lueta pumppuvoimalaitokseksi eikä sekalaitokseksi. Kyseinen tuomioistuin huomauttaa erityisesti, ettei direktiiveissä 2009/28 ja 2003/54 määritellä vesivoimalla tuotetun sähkön käsitettä, kun taas riidanalaisen päätöksen teko hetkenä voimassa olleet kansalliset säännökset koskivat ainoastaan jokien luonnollista kaltevuutta hyödyntämällä saatua energiaa.
- 19 Tässä tilanteessa Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział Cywilny päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko katsottava, että – – direktiivin [2009/28] 2 artiklan [toisen kohdan] a alakohdassa, luettuna yhdessä saman direktiivin 5 artiklan 3 kohdan ja johdanto-osan 30 perustelukappaleen kanssa, oleva käsite ’vesivoima uusiutuvana energialähteenä’ tarkoittaa ainoastaan sellaisten vesivoimalaitosten tuottamaa energiaa, jotka käyttävät sisämaan pintavesien, mukaan luettuna jokien, kaltevuutta, vaiko myös toisen laitoksen prosessijätevesipäästöjä käyttävässä vesivoimalaitoksessa (joka ei ole pumppuvoimalaitos eikä sekalaitos) tuotettua energiaa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 2009/28 2 artiklan toisen kohdan a alakohdassa sisältyvää uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käsitettä tulkittava siten, että siihen sisältyy toisen laitoksen, joka on aikaisemmin ottanut veden omaan käyttöönsä, vesistöön johtamien prosessijätevesien alueella sijaitsevan pienen vesivoimalaitoksen, joka ei ole pumppuvoimalaitos eikä sekalaitos, tuottama sähkö.
- 21 Direktiivin 2009/28 2 artiklan toisen kohdan a alakohdan mukaan ”uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla” tarkoitetaan ”uusiutuvista, muista kuin fossiilisista lähteistä peräisin olevaa energiaa eli [muun muassa] vesivoimaa – –”.

- 22 Vaikka tämän määritelmän sanamuodosta johtuu, että vesivoimalla tuotettu sähkö on uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa, on kuitenkin todettava, että kun asiaa ei ole tältä osin täsmennetty, pelkästään tämän sanamuodon perusteella ei voida ratkaista, tarkoitetaanko direktiivin 2009/28 2 artiklan toisen kohdan a alakohdassa olevalla vesivoiman käsitteellä ainoastaan vesien luonnollisesta virtauksesta saadulla vesivoimalla tuotettua sähköä vai sisältyykö siihen myös vesien keinoitekoisesta virtauksesta saadulla vesivoimalla tuotettu sähkö, ja jos sisältyy, niin millä edellytyksillä.
- 23 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen sisältönsä ja soveltamisalansa määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti (tuomio 21.12.2011, C-424/10 ja C-425/10, EU:C:2011:866, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 24 Tältä osin on todettava, ettei direktiivissä 2009/28 viitata kansallisiin oikeusjärjestyksiin siltä osin kuin on kyse sanan ”vesivoima” merkityksestä silloin, kun on kyse tässä direktiivissä tarkoitettua uusiutuvista lähteistä peräisin olevasta energiasta. Näin ollen sitä on direktiiviä sovellettaessa pidettävä unionin oikeuden itsenäisenä käsitteenä, jota on tulkittava yhtenäisesti kaikkien jäsenvaltioiden alueella.
- 25 Tältä osin on muistutettava, että niiden termien merkitys ja ulottuvuus, joita ei ole määritelty unionin oikeudessa, on määritettävä muun muassa ottamalla huomioon se asiayhteys, jossa niitä käytetään, ja sen säännösten tavoitteet, johon ne kuuluvat (tuomio 21.12.2011, Ziolkowski ja Szeja, C-424/10 ja C-425/10, EU:C:2011:866, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Siitä asiayhteydestä, jossa kyseistä termiä käytetään, on todettava, että vaikka direktiivin 2009/28 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa täsmennetään, että kyseisessä direktiivissä sovelletaan direktiivillä 2009/72 sittemmin korvatus direktiivin 2003/54 määritelmiä, ja vaikka direktiivin 2009/72 2 artiklan 30 kohdassa annetaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian määritelmä, joka pääosin vastaa direktiivin 2009/28 2 artiklan toisen kohdan a alakohdassa olevaa määritelmää, direktiivissä 2009/72 ei kuitenkaan selitetä enemmälti, mitä uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla vesivoimalla tuotetulla sähköllä tarkoitetaan.
- 27 Kuitenkin yhtäältä direktiivin 2009/28 5 artiklan 7 kohdassa säädetään, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuuden laskemisessa käytetään asetuksessa N:o 1099/2008 säädettyjä määritelmiä. Asetuksen N:o 1099/2008 liitteessä B olevassa 5.1.1 kohdassa vesivoima määritellään siten, että se on ”veden potentiaali- ja liike-energia, joka muunnetaan sähköksi vesivoimalaitoksissa”, ja määritelmässä täsmennetään, että ”pumppuvoimalat on luettava mukaan”.
- 28 Toisaalta direktiivin 2009/28 5 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ja 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ilmenee, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaisloppukulutuksen määrä kussakin jäsenvaltiossa määritetään uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkö kokonaisloppukulutuksen osalta kyseisessä ”jäsenvaltiossa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkö määränä, johon ei lasketa sähkö tuotantoa pumppuvoimalaitoksissa aiemmin ylämäkeen pumpattun veden avulla”.
- 29 Vastaavasti kyseisen 5 artiklan 3 kohdan kolmannessa alakohdassa täsmennetään, että vesivoimalla tuotettu sähkö otetaan huomioon saman direktiivin liitteessä II vahvistetun normalisointisäännön mukaisesti. Mainitun normalisointisäännön mukaan jäsenvaltion kaikista vesivoimalaitoksista peräisin olevan sähkö normalisoitu määrä tiettyä vuonna määritellään siten, että mukaan ei lasketa aiemmin ylämäkeen pumpattua vettä käyttävien pumppuvoimalaitosten tuotantoa.
- 30 Vastaavasti direktiivin 2009/28 johdanto-osan 30 perustelukappaleessa täsmennetään myös, että sähköä, joka tuotetaan pumppuvoimalaitoksissa, jotka käyttävät ylämäkeen aiemmin pumpattua vettä, ei pitäisi laskea uusiutuvista energialähteistä tuotetuksi sähköksi.

- 31 Kuten julkisasiamies on lähinnä todennut ratkaisuehdotuksensa 36–38 kohdassa, näistä seikoista seuraa, että direktiivin 2009/28 2 artiklan toisen kohdan a alakohdassa tarkoitettuna uusiutuvista lähteistä peräisin olevana energiana pidetään kaikkea vesivoimalla tuotettua sähköä siitä riippumatta, onko se tuotettu luonnollisista vesivirtauksista vai keinotekoisista vesivirtauksista saadulla vesivoimalla, muttei kuitenkaan pumppuvoimalaitoksissa aiemmin ylämäkeen pumpatun veden avulla tuotettua sähköä.
- 32 Tätä tulkintaa tukevat direktiivin 2009/28 tavoitteet. Direktiivin 2009/28 1 artiklasta nimittäin ilmenee, että direktiivillä pyritään edistämään uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa, ja direktiivin johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön lisääminen on tärkeä osa toimenpidekokonaisuudessa, joka on tarpeen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, ja sillä on myös tärkeä tehtävä edistettäessä energiansaannin varmuutta, edistettäessä teknologian kehitystä ja innovaatioita sekä luotaessa työllistymis- ja aluekehitysmahdollisuuksia. Kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään tässä tarkoituksessa, että kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus energian kokonaisloppukulutuksesta on vuonna 2020 vähintään yhtä suuri kuin direktiivin liitteessä I olevassa A osassa sille asetettu tavoite.
- 33 Se, että direktiivissä 2009/28 tarkoitettuna uusiutuvista lähteistä peräisin olevan vesivoiman käsitteen ulkopuolelle jätettäisiin Puolan hallituksen pääasiallisesti ehdottamin tavoin kaikki keinotekoisista vesivirtauksista saadulla vesivoimalla tuotettu sähkö vain sillä perusteella, että kyse on keinotekoisista vesivirtauksista, ei olisi ainoastaan vastoin tämän tuomion 26–31 kohdassa selostettua unionin lainsäätäjän tahtoa vaan haittaisi myös näiden tavoitteiden saavuttamista.
- 34 Pelkästään se seikka, että sähköä tuotetaan keinotekoisista vesivirtauksista saadulla vesivoimalla, ei nimittäin merkitse sitä, ettei tämän tuomion 32 kohdassa mainittujen tavoitteiden ja erityisesti kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämistavoitteen toteutumista edistettäisi.
- 35 Lisäksi tämän tuomion 33 kohdassa esitetyn kaltainen yleinen poissuljenta johtaisi siihen, että sähkön tuottaminen keinotekoisista vesivirtauksista saadulla vesivoimalla tehtäisiin vähemmän houkuttelevaksi silloinkin, kun keinotekoisien vesivirtauksien olemassaolo johtuu siitä, että vesivirtauksen alkupäässä harjoitetaan tuotantotoimintaa täysin siitä riippumatta, käytetäänkö siitä aiheutuvia jätevesiä sähkön tuottamiseen vesivirtauksen loppupäässä, ja siinäkin tapauksessa, että sähkön tuottamiseen ei käytetä pumppuvoimalaitosta, ja tämä saattaisi vähentää sellaisen vesivoiman määrää, jota varten voitaisiin toteuttaa uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannon edistämiseen liittyviä toimenpiteitä, jotka jäsenvaltioiden on toteutettava direktiivin 2009/28 nojalla, ja siten heikentää näiden tavoitteiden täysimääräistä toteutumista.
- 36 Säännösten kiertämisen estämiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että vesivirtauksen alkupäässä harjoitetun toiminnan, josta keinotekoinen vesivirtaus aiheutuu, ainoana tarkoituksena ei saa olla tämän vesivirtauksen aikaansaaminen sen käyttämiseksi sähkön tuottamiseen vesivirtauksen loppupäässä. Direktiivissä 2009/28 tarkoitettuna uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla vesivoimalla tuotettua sähkön käsitteen piiriin ei siten kuulu erityisesti keinotekoisista vesivirtauksista saatua vesivoimaa käyttäen tuotettu sähkö silloin, kun keinotekoinen vesivirtaus on aiheutettu pumppaamalla sen alkupäässä yksinomaan sähkön tuottamiseksi tämän virtauksen loppupäässä.
- 37 Tässä tapauksessa ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasiassa kyseessä oleva pieni vesivoimalaitos ei ole pumppuvoimalaitos eikä sekalaitos eikä se siten kuulu direktiivissä 2009/28 tarkoitettuna käsitteen ”pumppuvoimalaitos, joka käyttää ylämäkeen aiemmin pumpattua vettä” piiriin, ja että sen hyödyntämä keinotekoinen vesivirtaus johtuu ulkopuolisen laitoksen päästämistä jätevesistä kyseisen laitoksen otettua veden omaan käyttöönsä, mutta tämän seikan tarkistaminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

- 38 Esitettyyn kysymykseen on kaiken edellä todetun perusteella vastattava, että direktiivin 2009/28/2 artiklan toisen kohdan a alakohtaan sisältyvää uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käsitettä on tulkittava siten, että siihen sisältyy toisen laitoksen, joka on aikaisemmin ottanut veden omaan käyttöönsä, vesistöön johtamien prosessijätevesien alueella sijaitsevan pienen vesivoimalaitoksen, joka ei ole pumppuvoimalaitos eikä sekalaitos, tuottama sähkö.

Oikeudenkäyntikulut

- 39 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta 23.4.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/28/EY 2 artiklan toisen kohdan a alakohtaan sisältyvää uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käsitettä on tulkittava siten, että siihen sisältyy toisen laitoksen, joka on aikaisemmin ottanut veden omaan käyttöönsä, vesistöön johtamien prosessijätevesien alueella sijaitsevan pienen vesivoimalaitoksen, joka ei ole pumppuvoimalaitos eikä sekalaitos, tuottama sähkö.

Allekirjoitukset